LO SOMATENT

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.

A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.

No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dijous 12 de Febrer de 1903.

ANY XVIII — NÚM. 4.495

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . . „ 4—
Extranger y Ultramar. . . . . . „ 8—

Anuncis, á preus convencionals

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS y totas las malaltías del aparato respiratori, perque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill perque no contenen opi ni morfina.

En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

CHAMPAGNE MIRÓ Y TARRAGÓ

DEMANEULO EN LAS PRINCIPALS BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyía.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas: —Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compañía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.-Dr. Loriniz, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.

BARCELONA

Unica casa productora pera la exportació á América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.

Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuhen dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.

Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts. » » » »

Lo propieiari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.-REUS

LO CALENDARI DE "¡CU-CUT!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE

TOST GERMANS

Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguer, y totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Bloks catalans (de la «cuynera catalana»).

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÁ-Dentista

Practica totas las operacions de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etz.—Reb tots los dias.

DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contentatius pera las fracturas de la mandíbula.

Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

DESDE MADRID

(De nostre redactor corresponsal)

Remat sense pastor.—La zona neutral.

Des qu' en Sagasta es mort, van los de cap de brot del ex partit lliberal mitj esverats, mitj joyosos cercant lo modo de continuar llur tasca, es a dir, d' alsar la pell al pobre pays. Los exministres s' han reunit ja dos cops, y en la darrera sentada, en presencia del senyor Moret, se llegí lo famosíssim programa, que no haurá costat gayre such de cervell al qui presidí nostre triomf diplomátich del tractat de París.

La lectura suscitá no produhí en los concurrents gota d' entusiasme, y en cert moment parlá l' autor del document de ficarse 'l a l. butxaca y deixarho corre. Lo cert es qu' ab aixó res hauriam perdut los espanyols, ans al contrari; mes la por del fracás definitiu pogué vencer las passions del auditori... en apariencia, y 's termená la sessió sense pendre acort que valgués la pena.

Los "conspicuos„ tornarán á reunirse y parlarán altra volta de lo únich qu' en realitat los interessa, lo nomenament de quefe. No cal dir que 'ls hi será impossible entendre 's, perque avuy en lo qui fou gran partit hi ha tans caps com barrets. Empró més endevant, —ja ho ha dit en Silvela—no es dubtós que sabrán lligar caps.

Ara si 'm preguntessin, ¿quins son los caps que lligará aqueixa gent? jo y molts respondriam que 'l lligat será sempre 'l qui paga y calla, 'l poble sobirá. Pera lograrho no 'ls caldrá juntar un exércit entorn del qui fassi d' amo. N' hi haurá prou ab la "benevolencia„ del "regenerador„ en cap, vulgo Silvela, y 'l silenci de mes alta persona. Y sembla que 's pot contar ab la benevolencia de l' un y 'l silenci del altre, mitjansant certas condicions que no son del domini del públich.

De tot lo cual resulta la més gran "rifada„ —usant un castellanisme corrent.—dels habitants del territori espanyol, que probablement haurém de veure si de nosaltres Déu no s' compadeix, cóm fan mans y mánegas cuatre y 'l cabo, ni mes ni menys que si de debó

representessin una idea, y 's proposessin fer cosas de profit pera 'ls seus compatriotas.

Mentres tant, encar que res ne diu la prempsa, jo crech que van seguint las desercions en las vellas filas dels sagastins, molt á gust d' en Canalejas y 'l pase de l' Unió conservadora. Aquella característica rialleta del programista de Badajoz deu convertirse ben sovint en riallassa, al veure com li van portant l' aygua al seu molí; pero no oblidi que 'l bé ni 'l mal duran cent anys, y que 'l "malalt" qu' ell vol curar pren bona nota de totas aqueixas divisions y restas, y s' en aprofitará de valent.

Contents tornan a estar los catalanófobos ab motiu de la campanya nostra pera obtindre la zona neutral de Barcelona; y, tractantse de fer mal a Catalunya, no cal dir quin es lo diari que dona la pauta.

Aquesta vegada li fan coro una munió de diariets de provincias interiors que venen lo *finis Hispaniae* en la concessió de la zona. Alló del *egoismo catalán* torna a anar en renou, si bé 's veritat qu' als fabricants d' aquesta opinió 'ls hi fa alguna nosa que Bilbao y Cádiz sian tan egoistas com Barcelona.

Y no obstant lo que volém nosaltres, cosa vella en altres payssos més avensats qu' aquest, no exclueix los llegítims profits de las demés regions, ben diferent de lo que succehí cuan los ascendents directes dels actuals cridaners tancaren ab pany y clau pera Catalunya las portas del comers ab América. De segur qu' alló, pera aquesta bona gent, no era egoisme y estaba inspirat en un *elevado espíritu de patriotismo.*

Això sí, d' alashoras ensá 'ls temps han cambiat, y no es tan fácil ofegar la veu dels qui volen rompre lligams y escampar lo vol. ¿Quina resposta poden dar los "antizonistas" a la proposició catalana de celebrar una conferencia y aclarir conceptes? Baix llur punt de vista cap més que la qu' han dat: qu' ho saben tot y no han d' apendre res.

Sovint he dit que no es just ni convenient remoure 'l caliu de rezels y rencunias entre 'ls components de l' Estat espanyol, y ara també 's topa ab aquesta dificultat malehida, que tan explotan los qui van bé dalt del matxo. Pero si, portats del desitj de concordia, callém y sofrim totas las vergassadas, ni serém dignes de mellor sort, ni's refará Catalunya ni sortirá Espanya del fanch.

Es precís, donchs, tant si aquesta importantíssima cuestió la guanyém com si nó, fer entendre ab bonas paraulas als que 'ns vulgan escoltar que la defensa de tot alló que sembla profitós es natural, y si aqueixa defensa pot titllarse d' egoisme, egoistas son tots los d' un y altre hemisferi, y ho son per lo tant castellans y andalusos y gallegos sempre que cercan maneras d' aixemplar las fitas de llur producció y llur comers.

En mitj de la polsegnera que fan los qu' atían los gossos contra Catalunya, pretextant lo de la zona, pot notarse un detall curiós, qu' enclou gran ensenyansa. Sabém tots, com recordava avans, que Cadiz y Bilbao no volen ser menos que Barcelona si a n' aquesta se li concedeix la zona neutral; y, no obstant, enlloch llegeixo que Bilbao y Cadiz sian *egoistas.*

No sembla altre sino que 'ls remenadors de las cireras, en aquesta terra malhaurada, hajin lograt ficar al cervell de molta gent, ó al menys res hajan fet pera treurerla l' idea de que, tractantse dels catalans muda 'l sentit de determinadas paraulas, y qu' a nosaltres se 'n denhen aplicar unas altras matemáticas qu' als restants pobladors de la península.

Lo govern es qui en l' assumpto fá 'l paper mès lluhit, dihent que sí y que no y que sè jo. Més no li valdrán aquestas manyas, puig a les Corts se veurá clar si té ó no té criteri en aquest punt; no perque a n' ell li fassi falta demostrarho, sino perque la forsa dels fets es mès gran que la *sans façon* y las rialletas dels qui crenhen que governar es jugar y passar l' estona encasillant diputats y fent barallar als uns ab los altres.

Mal camí han emprés los enemichs, reals ó aparents, de la zona barcelonina. Los insults y mots grossos no son arguments, y emplearlos a tort y a dret no pot conduhir a altra cosa que a enverinar cors, engrandir distancias, y dificultar solucions que convenen a tots los espanyols. ¡Gran es la responsabilitat dels qui, per sota má abuixan los gossos y tiran tions al foch! ¿Qui 'ls ha dit que no pot cremarlos?

B. SANTOS.

29 Janer 1903.

SOLUCIÓ DE LA VAGA

Després de una pila de dias d' incomunicació ab nostres benvolguts suscriptors a causa de la vaga general que es levingué com a consecuencia de la parcial de peons y carreters iniciada lo dia 11 del próxim passat mes, reapareixèm avuy. Per fi lo conflicte que desde tants dias pesava sobre nostra ciutat s' ha conjurat.

La solució de la vaga fou acordada avans d' ahir nit en una reunió que celebraren a casa de la ciutat representants dels gremis y dels obrers vaguistas aceptant los darrers las bases de reglamentació del traball que a continuació publiquém ofertas pels respectius gremis.

LAS CONCESSIONS

La representació dels gremis autorisá per carta particular al senyor Tinent Coronel de la Guardia Civil pera fer la següent concessió:

"En cas extrem, y pera donar major latitut a las gestions que vosté practiqui, els patrons en general están disposats a concedir lo descans dominical en lo que 's refereix als traballs ordinaris dels seus dependents, venint los obrers obligats a la llimpiesa dels locals y objectes propis de la industria ó comers a que 's dediquin y atenguin al cuydado de las caballerías que los patrons no carreters de carrera ó agencia tinguessin de sa propietat."

Se salvan també los cassos de perentoria necessitat.

Los patrons de cada grup admeterán los mateixos obrers que tenían abans de la vaga respectant las plassas ja ocupadas ó compromesas.

De las cuatre festas demanadas per los obrers se concedeixen 3, ó siguin:

Lo 1er. de Maig.
Lo 25 de Desembre.
Y 'l 29 de Juny.

Magatzems de vi

Als encarregats los hi concedeixen preus convencionals, a tractar entre obrers y sos respectius patrons, als peons los hi senyalan com a jornal mínim 3 pessetas, ecceptuan los que tinguin més de 50 anys d' edat que guanyarán 2'50 pessetas. Los magatsems de vi que tinguin carro considerarán com peó, al carreter.

Advertencia

Los encarregats y peons disfrutarán gratis lo vi que consumeixin al magatzem.

Fábrica de gaseosas

Lo patró de dita fábrica está ja en inteligencias ab sos obrers.

Fábricas de farina

Las difícils circunstancias perque atravessa aquesta industria, impideixen concedir aument de jornal, concedintse lo descans dominical.

Magatzems de vellanas

Los semanals guanyarán 20 pessetas; los no semanals 3 pessetas diarias, uns y altres ab las mateixas condicions de abans. Los que passin de 50 anys guanyarán 2'50 pessetas.

Magatzems de pesca salada

Iguals condicions que las otorgadas per los magatzems de 1ra. classe del grupo de farina ab l' adició del descans dominical.

Ferreterías

La índole d' aqueix negoci no permet variar en res, las condicions del traball anteriors a la vaga.

Fábrica de sabons

Las mateixas condicions que pera las ferreterías.

Magatsems d' oli

Lo mateix que los dos grupos sabonés y ferretería.

Fábricas de cremor tártaro

Los setmanals guanyarán com mínim 18 pessetas; los peons 3'50 pessetas al dia. Concedeixan lo descans dominical; en los demés dias festius traballarán tres horas, y en cassos necessaris, a judici del patró, tot lo matí.

Cotxeros

Consedeixen 21 pessetas setmanals als de 1ra. classe; als demés, preus convencionals; en los batejos y enterros de 1ra. classe 2 pessetas, en los de 2na. classe 1'50 pessetas, en los de 3ra. classe 1 pesseta. Als que 's contractin per un dia 3'50 pessetas. No poden concedir dias de descans per no permetreho las necessitats del servey.

Magatzems de farinas

Los magatsems de 1ra. classe concedeixen 21 pessetas als obrers setmanals; los de segona classe sous convencionals que acordarán los amos, ab sos obrers respectius. Lo sou diari pera los no setmanals será de 3 pessetas. No permetent la índole del negoci determinar de un modo exacte, lo número de las horas de traball, aquestas se regularán per las necessitats del mateix.

Per la mateixa rahó no 's concedeix lo descans dominical.

Carreters de carrera

Los que guian carro de 5 bocoys guanyarán 25 pessetas setmanals; carro de 4 bocoys 23 pessetas. Condicions de traball las mateixas d' abans. Lo descans dominical no'l concedeixen per no permetreho exigencias imprevistas del servey.

Fábricas d' extracció del oli de remolta per medi del sulfuro.

Las especials circunstancias d' aquesta industria, no permeten variar molt las condicions que regulaban son traball abans de la vaga; sols permeten concedir a sos obrers lo descans dominical, y l' aument de 0'25 céntims diaris sobre las 2'50 pessetas que guanyaban.

Agencias de transports

Consedeixen 21 pessetas setmanals. Redueixen lo traball dels dias festius fins lo mitjdia. Condicions restants; las mateixas que hi havía abans de la vaga.

Tals son las manifestacions que se 'ns han fet per la autorisada representació dels gremis.

Seguidament despres de la reunió, l' Alcalde feu fer un pregó anunciant al vehinat la falaguera nova del acabament de la vaga, essent rebuda ab fonda satisfacció per tots los que com nosaltres estiman de cor a nostre poble nadiu.

Per fi donchs ahir se restablí en un tot la normalitat en nostra ciutat; los obrers reemprengueren llurs tascas y nostres carrers recobraren la vida y la animació que 'ls hi son habituals, aquell mohiment caracteristich de tot poble treballador que te vida y energías, desapareixent de la via pública la guardia civil, esvahintse aquella dolorosa visió, per tot bon reusench, al considerar lo perqué d' aquell espectacle.

Ja era hora de que la normalitat se restabligués després de cuatre semanas d' estar paralisada per complert la vida de nostra ciutat!

Aquesta vaga, bon lloch deu ocupar en los anals de nostre poble. Los perjudicis que ha ocasionat saltan desseguida a la vista, pero al fi y al cap regoneixent que la historia es un grant mestre ens hem d' aconsolar ab la esperansa de que la llissó haurá sigut profitosa, y ab lo dany d' avuy potser s' evitarán danys pitjors.

Es hora de que reflexioném, es hora de que 's miri la cosa en sério y siguém práctichs: deixantnos d' utopias, folls idealismes y sobre tot de rencunias perjudicials y treballém tots ab fé pera que la normalitat de la vida en nostra ciutat no siga aparent ó si es real que no siga com una bambolla de sabó.

La prova per la que havém passat ha sigut ja prou dura pera que 's despertiu los abaltits y ja desperts, desvanescudas las visions que havian engendrat en los cervells falsas doctrinas ens convencém tots, pero tots en absolut, que sols l' amor pot regular las funcions d' un poble, may l' odi fraticida que es medicina que en lloch de curar enverena y mata.

Unimnos tots com a germans, lo poderós y l' humil, que l' amor regní entre nosaltres fentnos cárrech de que tots junts formém la máquina que regula la vida de Reus y que pera que aquets funcioni ab regularitat es indispensable la germanor, la unitat entre tots los engranatges que integran la máquina.

Siguém tots generosos, estudihém la vida tots aquells que pugan capir l' estudi, y treballém tots junts pera l' engrandiment de nostre poble, produhím tots pera posarlo al devant de las poblacions treballadoras. No recordém d' ahir mes que lo que pot produhirnos ensenyansa oblidant miserias y rancunias y pensém sols en lo demá, en l' esdevenir, procurán que jamay tinguém de reclamar la cooperació de gent forastera pera vindrens a arreglar lo de casa nostra perque molt sovint sucseheix que enlluhernats per falsas teorias humanisadoras aquestas ens poden portar, errantnos de camí a la vora del precipici.

* *
*

Ahir al tart se va celebrar à la Càmara de Comers Assamblea general de comerciants y industrials afectats per la vaga, en la que la comissió especial de delegats va donar compte de la solució de la mateixa.

Tots los reunits van estar conformes en la solució, aprobant la conducta de la comissió y recabantli 'ls poders pera si creu convenient fer alguna cosa mes pera que la tranquilitat de Reus sigui ben efectiva.

* *
*

De noticias recullidas ahir tarde podém assegurar que muntan a uns 170 los obrers que per motiu de la vaga han quedat sense empleu.

Ahir, després de la Assamblea general dels gremis afectats per la vaga, que 's va celebrar en la Càmara de Comers, va demanar audiencia a la comissió de delegats una comissió dels esmentats obrers que han quedat en vaga, a demanar dels patrons que procuressin lo possible pera colocarlos en los treballs d' aquesta ciutat.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—Sta. Eularia

Sant de demá.—S. Benigne

Surt lo SOL á las 6 h. y 49 m. y 's pon á las 5 h. 23 m.; surt la LLUNA a las 7 h. 35 m. y 's pon a las 7 h. 30 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

CRONICA

Per causas involuntarias com haurán pogut compendrer los nostres llegidors, vam

sospendrer la publicació de Lo Somatent a últims del mes passat.

Normalisada avuy afortunadament la vida d' aquesta població, veurém de procurar compensar als nostres suscriptors de las edicions que han deixat de publicarse.

—

Convindria que la secció de foment de nostre municipi s' ocupés de fer neteixar los carrers empedrats que a causa de l'ultima vaga s' hi va tirar arena y aquesta a consecuencia del tranzit ha quedat transformada en una capa de pols.

—

Ha sigut atjudicada a don Miquel Garriga la subasta de acopis, pera reparació de la carretera de Valls a la d' aquesta ciutat y a Montblanch per Picamoixons, per la cantitat de 13.856 pessetas.

—

Hem rebut lo número de la notable revista *Pel y Ploma* corresponent al passat mes de Janer, dit número resulta notable tant per la part artística com literaria, en la primera sobresurten notables reproduccions de cuadros del Greco, Lerolle, Torres-Garcia y los magnífichs retaules gòtichs de Sant Pere de Tarrassa.

—

Segons llegim en la prempsa de Tarragona, una comissió de perruquers d' aquella capital auxilià ab donatius en metálich als huelguistas de nostra ciutat.

—

Degut al temps primaveral que fa alguns dias regna en aquesta comarca han florit los ametllers, vestint los camps de las primeras galas de la primavera. Aixís mateix, motivat pel aument de temperatura los ceps han comensat a *plorar* emprenent per tal motiu los pagesos la empeltada d' hivern.

—

A darrers d' aquest mes se farán a Mahó las provas oficials del dich flotant de Subiz, anclat a Cala Teulera, y als efectes donará ordre al creuher «Carlos V» pera que vagi cap a Mahó aviat.

—

Telegrafian de Castelló que lo vehinat de Benlloch s' ha amotinat ab motiu de l'arribada del agent recaudador de drets reals a aquella població.

Tan aviat com notaren sa presencia los vehins, se situaren devant de la posada hont se hostatjaba aquell, cayent sobre l' edifici una pluja de pedras.

L' agent tingué que aprofitar las altas horas de la nit pera sortir de la posada y abandonar lo poble, acompanyat per la guardia civil.

—

Siguent de desconegut parader varis deudors per contribució rústica y tenint de ferse la subasta de sos bens pera solventar los deutes que tenen ab la Hisenda en los exercisis de 1900 al actual inclussiu, a continuació se consignan los noms y fincas pera que arribi a coneixement dels mateixos a fi de evitarloshi perjudicis y que no puguin per falta de publicitat alegar ignorancia.

Via. de Gabriel Fusté.—Una pessa de terra en la partida "Burgá" lindant al Nort ab un camí vehinal, al Sud ab Esteve Tost, al Est ab lo Barranch de las Alsinas y Oest ab altre camí.

Jaume Pascual Arandes.—Una pessa de terra partida "Cinch Pons" lindant al Nort ab Hereders de Maria Farina, al Sud camí de Almoster, al Est ab lo mateix camí y Oest ab Joseph Matas y Francisco Morera.

—

Los vint artillers de montanya que pera guiar carros vingueren a aquesta ciutat, procedents de Barcelona, no sigueren enviats aquí per disposició del capitá general del districte, sino per ordre del govern.

—

Circulan bitllets falsos de 50 pessetas, serie A., de la emisió 25 de Novembre de 1898. Se distingeixen dels llegitims per ser en los falsos la estampació mes borrosa. Lo número 50 que apareix en lo centre del bitllet, te mes grosos sos perfils. La firma del caixé, que en los llegítims no arriba a la paraula "cincuenta" posada al peu de la alegoria del comers, apareix ab los falsos per demunt de dita paraula. La tinta rosa de la numeració apareix mes clara que en los llegítims.

—

Pera cubrir la plassa de metge titular de Porrera que va quedar vacant per trasladarse a aquesta ciutat nostre amich don Joseph Grau, que l' ocupava, ha sigut nombrat lo nostre no menos benvolgut amich y company don Joseph Bassedas.

Dit cárrech porta adjuntats los de metge de Torroja y de Pradell distants unas dos horas de Porrera.

—

Lo senyor Maura, en lo curt temps que porta en lo Ministeri, ha decretat la cesantia de 23 secretaris de governs civils y de centenars de oficials y empleats de menos categoria.

—

Telegrafian de Roma que 'l profesor Baralino de Spezzia ha inventat un aparato pera poguer descubrir en quin punt hagi naufragat un barco y 'l modo de posarlo a flote.

—

Lo ministre de la Governació, senyor Maura, telegrafiá ahir al Governador que retrassava la seva sortida que estava anunciada pera avuy, per lo trist motiu d' haver entrat la seva mare en lo periodo agónich.

—

A la casa rectoral de la parroquia de Morgades, Alcaldia de Ginzo, li feren abans d' ahir un disparo de escopeta carregada ab mata llops.

Lo disparo trencá alguns vidres del menjador y enderrocá una paret d'uns deu metros de extensió.

S' atribueix la atentat al jove Joaquim Vázquez, per enemistat ab lo capellá.

—

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 000'00.

—

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blanchs del color que s' han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes minim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reprodueix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.ª-BARCELONA

—

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la
Rambla de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

—

FINALMENT ¡OH LECTORS!
Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sifilítich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venèreo y Roob anti-sifilítich CONSTANCI.

Secció comercial

J. MARSANS ROF Y FILLS

Representant, F. Cabré Gonzalez

Carrer Santa Ana, 19.

Catisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	77'02	BARCELONA	
Amortisable 5 p%	97'97	Francs	33'20
Colonial	67'12	Lliuras	33'50
Mercantil	—'—	MADRID	
Norts	64'50	Interior	76'98
Alicants	99'45	Francs	33'20
Orenses	30'10	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	58'12	Exterior	90'65
Id. Almansa 5 0|0	104'—	Nortes	231'
Id. Id. ayg	—'—	Alicants	355'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

—

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	74'92	Cubas del 68	—'—
Colonial	—'—	Cubas del 90	—'—
Orenses	30'05	Amortisable	95'90
Norts	63'70	Ob. 5 p % Almansa	103'75
Alicants	99'30	Id. 3 p % Fransas	57'92
Vitalici V.	—'—	Id. 3 p % Orense	50'68
PARIS		MADRID	
Exterior	—'—	Interior	75'—

— GIROS —

Paris	33'15	Londres	33'48

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	—'—
Portugués	—'—
Rio Tinto.	—'—
Norts.	—'—
Alicants.	—'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

—

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d|f	—'—	33'14	—'—
" 60 "	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	33'50	—'—
Paris 90 d|v.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|f.	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	33'20	—'—
Aix 8 0|0	—'—	—'—	—'—
Amberes 90 d|v.	—'—	—'—	—'—
Marsella 90 d|f.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v.	—'—	—'—	—'—
" 4 vista.	—'—	'	—'—
Perpignan 90 d|f.	'	'	'
" 8 d|v.	'	'	'
Hamburgo 90 d|f.	'	'	'
" 8 d|v.	'	'	'
" vista.	'	'	'

Cambi anterior de Valors locals	*Diner.*	*Paper.*	*Oper.*
Gas Reusense.		650	
Industrial Farinera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		750	
Manufacturera de Cotons.	100	110	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	315	325	
Electra Reusense.			
Manicomi de Reus.			

ANUNCIS PARTICULARS

LLET PURA DE VACA
VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT
Se 'n necessita un en aquesta imprempta.

CLÍNICA DE MASSATJE
DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIÁ
Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:
Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (llunat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etz.
Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etz.
Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepátichs, etz.

OBRA NOVA
FLORESCENCIA
Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.
2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la llibrería de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

B. SANTOS Y VALL
Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents á Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.
Alcalá, 110, 2n. dta.-MADRID.

Cambra Agrícola de Reus y sa Comarca
Abonos químichs
La Cambra te a disposició dels senyors socis, abonos químichs y sas primeras materias, pera la propera sembra, arbrat y vinya.
Garantisada sa puresa.
Preus de cost.
Reus 1er. Novembre 1902.

Certificat núm. 9.909
Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.
Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' **Elixir Verdi**, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, conseqüencia de lo qual havia experimentat digestions dificils, pérdua de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.
Ab l' ús de tres pots d' **Elixir Verdi** he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja complertament bona.
Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estímul dels pacients.
Joseph Muñoz, metge cirurgiá.
Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
Agent general á Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

Efectes de la infalibilitat del medicament.
Mil duros se donarán á qui fent constant ús del **Elixir Verdi** sigui atacat de enfermetats del ventrell ó de febres.
En totas las farmacias á 2 pessetas pot.
Agent general á Reus, Joseph Martorell, S. en C.-Carrer Monterols 30

Imp. Carreras y Vila.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
" Exprés 7'05 " " 9'14 "
" Mixto 8'41 " " 1'03 trde
" Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
" Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
" Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona á Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
" Mixto 6'01 " " 11'30 matí
" Correu 9'47 " " 1'05 trde
" Ombs. 12'35 " " 5'32 "
" Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
" Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus á Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
" Mixto 7'57 " " 6'36 matí
" Exprés 9'44 nit " 3'01 "
" Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
" " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
" Correu 7'— " " 2'06 trde
" Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
" Merc. 0'38 matí " 11'27 "
" " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
" Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
" Merc. 1'45 "

Lo tren que va col-locat en últim terme no més arriba á Vimbodí.

De Lleyda á Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
" Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
" Merc. " 1'39 "

Lo tren que va col-locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
" " 9'44 " " 10'18 "
" Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
" Correu 7'17 " " 7'48 "

De Tarragona á Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
" Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
" Mixto 5'08 " " 5'46 "
" " 8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trens que regeix desde 'l día 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde á las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí á las 4'56.—11'04. A la tarde á las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Angelo Costanzi

Diputació, 435, etl. Barcl.ª

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fluix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga,, escossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilitica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-hérpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antòn Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas. médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JENER DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Jener directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnifich y rápit vapor francés

ESPAGNE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyía., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precís fer constant us del **Elixir Verdi**.—No 's coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d' aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuhen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas deuhen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d' una manera clara, terminant, lluminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l' **Elixir Verdi** es un tónich analéptich: es á dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuu us, y á aixó tal vegada es degut que aquellas rassas siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d' aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L' **Elixir Verdi** se troba de venta en totas las farmacias à dos pessetas frasco.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyía inglesa

de segurs contra incendis, explosións y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonedures pera camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsotets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptorichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS